

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10Csp/74/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318203058
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8318203058.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v spore žalobkyne: I. C., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX K. XXX, zast. JUDr. Janou Šepeľovou, AK Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zdržanie sa výkonu záložného práva, takto

rozhodol:

Súd určuje, že žalovaný nemá právo domáhať sa výkonu záložného práva na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 12.10.2009 a na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 28.5.2009 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným.

Súd priznáva žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 24.7.2018 domáhala rozhodnutia o tom, že žalovaný nemá právo domáhať sa výkonu záložného práva na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 12.10.2009 a na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 28.5.2009 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tak, že na Okresnom súde Humenné sa pod sp. zn. XXC/X/XXXX viedlo konanie žalobkyne I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX proti žalovanej Pohotovostě s.r.o. Pribinova 25, Bratislava o nariadenie neodkladného opatrenia. Vo veci bolo vydané dňa 12.marca 2018 uznesenie č.k. XXC/X/XXXX-XX, ktorým súd uložil žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva a vydraženia nehnuteľností, spojených s ich nakladaním, na základe Zmluvy o úvere a Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 12.10.2009 a na základe Zmluvy o úvere a Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 28.05.2009 a to vo vzťahu k nehnuteľnostiam špecifikovaným v tomto rozhodnutí. Žalobkyni bola zároveň uložená povinnosť, aby v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na príslušnom súde podala žalobu o určenie, že žalovaný nemá právo domáhať sa výkonu záložného práva na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 12.10.2009 a na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 28.05.2009 uzavretej medzi stranami sporu. Žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností: zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. K., obec K., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXX, por. č. XX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XXX, o výmere 2521 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 2901 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 3350 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 13424 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 6463 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 1582 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 3591 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 2738 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXXX, o výmere 8681 m2, druh pozemku orná pôda, - parc.

č. XXXX, o výmere 1529 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXXX/X, o výmere 1148 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXXX/X, o výmere 5122 m2, druh pozemku orná pôda, zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. Š., obec Š., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu X/XXX, por. č. XX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XX, o výmere 857 m2, druh pozemku záhrady, - parc. č. XX, o výmere 627 m2, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, - parc. č. XXX, o výmere 454 m2, druh pozemku záhrady, - parc. č. XXX, o výmere 1987 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 4950 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 3506 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 833 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 3769 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX/X, o výmere 252 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX/X, o výmere 1152 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX/X, o výmere 787 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX/X, o výmere 600 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 2955 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 783 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 2459 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 3562 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 4375 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 6594 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 7835 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 4781 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 4598 m2, druh pozemku orná pôda, zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. Š., obec Š., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu X/XXX, por. č. XX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XX, o výmere 858 m2, druh pozemku záhrady, - parc. č. XX, o výmere 503 m2, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, - parc. č. XXX, o výmere 634 m2, druh pozemku záhrady, - parc. č. XXX, o výmere 1982 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 4950 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 3508 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 835 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 3772 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX/X, o výmere 318 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX/X, o výmere 1086 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX/X, o výmere 861 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX/X, o výmere 525 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 2960 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 783 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 2467 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 4615 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 4375 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 6594 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 7834 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 4785 m2, druh pozemku orná pôda, - parc. č. XXX, o výmere 4592 m2, druh pozemku orná pôda, zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. K., obec K., okres J., vedeného Okresným úradom J., katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu X/XXX, por. č. XXX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XXX, o výmere 237563 m2, druh pozemku lesné pozemky, - parc. č. XXX, o výmere 273313 m2, druh pozemku lesné pozemky, - parc. č. XXX, o výmere 234991 m2, druh pozemku lesné pozemky, zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. K., obec K., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX, por. č. 20, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XXXX, o výmere 8248 m2, druh pozemku orná pôda, zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. Š., obec Š., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXXXXXX, por. č. XXX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XXX, o výmere 77841 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 88792 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 15502 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 13139 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 18602 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX/X, o výmere 10960 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 57048 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 44207 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX/X, o výmere 116 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, - parc. č. XXX, o výmere 113776 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. Š., obec Š., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXXXXXX, por. č. XX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XXX, o výmere 138313 m2, druh pozemku trvalé trávne porasty, zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. Š., obec Š., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXXXXXX, por. č. XX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XXX, o výmere 413489 m2, druh pozemku lesné pozemky, zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. Š., obec Š., okres Snina, vedeného Okresným úradom Snina, katastrálny odbor vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXXXXXX, por. č. XX, parcely reg. „E“ evidované na mape určeného aparátu: - parc. č. XXX/X, o výmere 12267 m2, druh

6. Dňa 8.8.2018 sa žalovaný vyjadril k žalobe tak, že navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Svoje vyjadrenie odôvodnil tak, že žalobkyňa uzatvorila so žalovaným dňa 23.09.2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXX na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 3.319,39 eur, ktorý sa Žalobca zaviazal vrátiť späť spolu s príslušným poplatkom vo výške 464,71 eur, t. j. vrátiť späť celkom sumu vo výške 3.784,10 eur v dvoch dvojtýždňových mesačných splátkach po 1.892,05 eur počnúc dňom 07.10.2008 (ďalej len „Zmluva 1“). Žalobkyňa uzatvorila so žalovaným dňa 28.11.2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXX na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 331,94 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť späť spolu s príslušným poplatkom vo výške 77,67 eur, t. j. vrátiť späť celkom sumu vo výške 409,62 eur v dvoch dvojtýždňových mesačných splátkach po 204,81 eur počnúc dňom 13.01.2009 (ďalej len „Zmluva 2“). Na základe Zmluvy 1 a zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 12.10.2009 a na základe Zmluvy 2 a zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 28.05.2009 bolo na nehnuteľnostiach, ktorých vlastníkom/spoluvlastníkom je žalobkyňa (ďalej len „Zmluvy o zriadení záložného práva“). Žalovaný má za to, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem, ktorý je nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby. Naliehavý právny záujem nie je v žalobe dostatočne preukázaný a strohé konštatovanie „bez tohto určenia je moje právo žalobcu ohrozené a bez tohto určenia je moje právne postavenie neistým“ žalobkyne je bezpredmetné. Upozornil na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 11Co/173/2013 z 21.05.2014. Žalovaný má za to, že v danom prípade nie je daný stav objektívnej právnej neistoty, pretože v katastri je už zriadené záložné právo v prospech žalovaného a žalobkyňa jeho zriadenie nenamietala v katastrálnom konaní. Žalobkyňa taktiež mohla predísť zriadeniu záložného práva tým, že by si svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmlúv plnila riadne a včas. Je vylúčené ďalej sa zaoberať žalobou vo veci samej (mutatis mutandis porovnaj rozhodnutia NSSR sp. zn. 1 Cdo 26/07, 2 Cdo 231/07, 1 Cdo 91/2006). Záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu navrhovateľa predpokladá posúdenie, či podaný určovací návrh je vhodným (správne zvoleným a prípustným) procesným nástrojom ochrany jeho práva alebo návrhom, ktorý spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať ešte iné konanie (uznesenie NS SR zo dňa 20.10.2010, sp. zn. 4 Cdo 136/2009). Žalobkyňa doposiaľ na Zmluvu 1 neuhradila ani len istinu poskytnutého úveru. Žalovaný poukazuje na to, že v zmysle ust. § 131 CSP žaloba slúži na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva, avšak z predloženej žaloby nie je zrejme ochrany ktorého svojho konkrétneho (hmotného) práva sa žalobkyňa domáha. Žaloba je tak pre nedostatok naliehavého právneho záujmu kvôli absencii konečného riešenia veci nedôvodná. Okrem nedostatku naliehavej potreby osobitného určovania neexistencie práva na výkon záložného práva v užšom slova zmysle uvedenom, pritom žalovaný má za to, že v danom prípade žalobkyňa požaduje určenie neexistencie práva len vo vzťahu k časti jej právneho vzťahu založeného Zmluvou 1 a Zmluvou 2 so žalovaným, avšak požadované určenie sa nijako nedotýka určenia a vyjasnenia ďalšieho obsahu právneho vzťahu (súvisiaceho, vzhľadom na Zmluvu 1 a Zmluvou 2, s právom žalovaného na vrátenie istiny, eventuálne s právom žalovaného na zaplatenie prípadných zákonných úrokov z omeškania), teda požadované určenie nie je spôsobilé vyriešiť celý komplex právnych vzťahov so žalovaným, neurčuje jeho pevný právny rámec a nevylučuje tak ďalšie právne spory v budúcnosti. Upozornil na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 9Co/343/2013. Žalobkyňa svoju vôľu uzavrieť Zmluvy potvrdila svojim podpisom na Zmluvách. Skutočnosť, že Žalobkyňa dodatočne usúdila, že Zmluvy sú pre neho subjektívne nevýhodné ešte nezakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu a nemožno ju kvalifikovať ako nedostatok vážnosti vôle. Žalovaný má za to, že v uzavretie Zmlúv a Zmlúv o zriadení záložného práva nemalo v žiadnom prípade za následok nezákonné postihnutie jeho majetku a vlastníctva. Žalobkyňa si bola vedomá svojich záväzkov vyplývajúcich zo Zmlúv a napriek tomu splátky nehradil riadne a včas. Vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa. Súdný dvor Európskej únie zadefinoval priemerného spotrebiteľa ako „v rozumnej miere pozorného a opatrného, bez nariadenia znaleckého posudku, či prieskumu verejnej mienky spotrebiteľov“. Význam ustanovenia § 137 nie je len deskriptívny (vymenovanie niektorých druhov žalôb), ale predovšetkým normatívny. Jeho normatívny význam spočíva v tom, že vymedzuje podmienky prípustnosti pre niektoré druhy žalôb. Žaloby na usporiadanie práv a povinností identifikujeme na základe ich právneho dôvodu. Žalovaný má za to, že v danom prípade žalobkyňa, ktorý by sa domáhala neplatnosti záložnej zmluvy a následne určenia, že žalovaný nemá právo domáhať sa výkonu záložného práva, domáhal sa určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je alebo nie je. Záložné právo k nehnuteľnostiam vzniká zápisom do katastra nehnuteľností po tom, čo zástupcu mohol nakladať s nehnuteľnosťou. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení poukazuje na skutočnosť, že jej patrí postavenie spotrebiteľa od čoho odvodzuje aj skutočnosť, že záložná zmluva uzatvorená ako prostriedok zabezpečenia veriteľovej pohľadávky je neplatná. Žalovaný sa nestotožňuje s tvrdeniami žalobkyne a má za to, že Zmluva 1 a Zmluva 2 sa

riadi ust. § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). Žalovaný opätovne poukázal na Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 18CoE/313/2016-47 zo dňa 31.05.2017 „Niet sporu o tom, že zmluvné vzťahy uzatvárané medzi dodávateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom spĺňajú požiadavku spotrebiteľského vzťahu. Pokiaľ je ale predmetom tohto vzťahu účelovo poskytnutý úver (v prejednávanej veci úver na účel povolania) a túto účelovosť žiadny z účastníkov vzťahu nespochybnil, potom vzhľadom na § 2 písm. a) ZoSÚ, nejde o spotrebiteľský úver, a na tieto zmluvné vzťahy (úverové zmluvy) nemožno citovaný právny predpis aplikovať. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Žalovaný považuje „žalobu o určenie, že právna skutočnosť - právo domáhať sa výkonu záložného práva“ za neprípustnú bez preukázaného naliehavého právneho záujmu. Žalovaný má ďalej za to, že CSP nezakladá právomoc civilného súdu rozhodovať o žalobkyňou uplatnenom nároku.

7. Dňa 8.11.2018 sa vyjadrila žalobkyňa k podaniu žalovaného tak, že Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 06.08.2018 uvádza, že medzi nami malo dôjsť dňa 23.09.2008 k uzavretiu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX, ako aj dňa 28.11.2008 k uzavretiu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX, avšak v Oznámeniach o začatí výkonu záložného práva zo dňa 11.07.2017 sa uvádza začatie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou zálohu - nehnuteľnosti na základe Zmluvy o úvere a Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 28.05.2009, ako aj na základe Zmluvy o úvere a Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 12.10.2009. Tvrdenia žalovanej sú teda zavádzajúce a zmätočné. Aj keď som prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadala žalovanú o poskytnutie súčinnosti - predloženie sporných zmlúv, ako aj o vyčíslenie dlhu z jednotlivých Zmlúv, žalovaná žiadnym spôsobom na túto moju žiadosť nereagovala. K námietke nedostatku naliehavého právneho záujmu uvádzam, že v prejednávanej veci ide o negatívnu určovaciu žalobu, teda o určenie, že tu právo nie je (že žalovaná nemá právo domáhať sa výkonu záložného práva). Uviedla neexistenciu záložného práva žalovanej, čo znamená, že vyhovujúci rozsudok vydaný na jej základe bude mať deklaratórne účinky. Určovací rozsudok nie je exekučným titulom. Vykonateľnosť nie je jeho vlastnosťou. Žalovaný vyčerpal všetky možnosti zaplataenia môjho dlhu na základe uzavretých zmlúv, ktoré obsahujú aj neprijateľné zmluvné podmienky a keďže nebola úspešná s vykonaním exekúcie pod dohľadom súdu, začala s výkonom záložného práva prostredníctvom inštitútu dobrovoľnej dražby, ako inštitútu mimosúdneho výkonu práva, čo nemôže požívať právnu ochranu. Podľa príslušných zákonných ustanovení žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Irelevantná je aj argumentácia žalovanej ohľadom prípustnosti žaloby na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva), pretože ja som podala žalobu v zmysle ust. § 137 písm. c), teda o určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Aj napriek uvedenému, chcem dodať, že žalovaná správne uvádza, že okresný úrad pri zápise záložného práva preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou atď., ale v žiadnom prípade neskúma prípadné neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sú v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné. Žalovaná nepreukázala jednoznačne nespotebiteľský charakter zmlúv spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

8. Žalovaný sa vyjadril k podaniu žalobkyne dňa 20.11.2018 tak, že žalovaný poukazuje na skutočnosť, že dňa 23.09.2008 uzavrel so žalobkyňou zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver na výkon podnikania. Žalobkyňa v zmluve o úvere uviedla a aj osobitne podpísala vyhlásenie, že poskytované peňažné prostriedky budú využité na tento účel (ďalej len „zmluva o úvere I“). Žalovaný ďalej poukazuje na skutočnosť, že dňa 28.11.2008 uzavrel so žalobkyňou zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver na výkon podnikania. Žalobkyňa v zmluve o úvere uviedla a aj osobitne podpísala vyhlásenie, že poskytované peňažné prostriedky budú využité na tento účel (ďalej len „zmluva o úvere II“, zmluva o úvere I a zmluva o úvere II spolu ďalej aj ako „zmluva o úvere“). Žalobkyňa zmluvu o úvere uzatvorila ako dlžník pod obchodným menom I. C., ako fyzickou osobou - podnikateľom označeného identifikačným číslom XXXXXXXX, pričom pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojho podnikania a finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon podnikania. Na základe vyššie uvedeného je možné posudzovať vzťah ako obchodnoprávny a nie ako spotrebiteľský, nakoľko ide o zmluvný záväzok medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. Žalovaný si zároveň dovoľuje poznamenať, že žalobkyňa ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých

predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 8.12.2011. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý, a nie na aký účel žalobkyňa poskytnuté peňažné prostriedky v skutočnosti použila. Taktiež Zákon o spotrebiteľských úveroch neustanovuje, že žiadateľ o úver v čase poskytnutia úveru na podnikanie, zamestnanie alebo povolanie, musí byť podnikateľom alebo zamestnaný. Preto pre právnu kvalifikáciu povahy poskytnutého úveru je úplne postačujúci prejav vôle uvedený v zmluve. Upozornil na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/196/2009 ako aj na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Obo/52/2010. Žalovaný má za to, že žalobkyňa nijakým spôsobom ním tvrdený účel poskytnutia peňažných prostriedkov v tomto sporovom konaní nepreukázala, z čoho vyplýva, že neuniesla dôkazné bremeno, ktoré ho zaťažuje ako žalobkyňa.

9. Žalobkyňa sa vyjadrila k podaniu žalovaného dňa 27.12.2018, kde uviedla, že žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že v zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 23.09.2008, ako aj v zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 28.11.2008 je určený účel uzatvorenia zmluvy- výkon povolania, a preto je dlžník vyňatá spod statusu spotrebiteľa. Žalovaný svoje tvrdenie ohľadom zmlúv nepreukázal žiadnym dôkazom, napr. predložením kópií uvedených zmlúv, teda žalobkyňa má za to, že žalovaný v tomto smere absolútne neuniesol bremeno tvrdenia. Aj napriek tejto skutočnosti žalobkyňa udáva, že tvrdenie žalovaného ohľadom účelu poskytnutia úverov je nepravdivé a zavádzajúce, nakoľko žalobkyňa boli poskytnuté úvery na osobnú spotrebu, nie na výkon povolania. Predmetné zmluvy boli vyplnená zamestnancom žalovaného a iba predložené na podpis žalobkyne, pričom žalobkyňa nikdy neuviedla, že žiada o poskytnutie finančných prostriedkov na výkon povolania, nakoľko táto je dlhodobá zdravotne ťažko postihnutá, je invalidnou dôchodkyňou a tou bola už aj v čase uzavretia zmlúv, nevykonávala žiadnu pracovnú činnosť alebo podnikateľskú činnosť. Z takého konania žalovaného je nepochybný jeho zámer zavádzať a zmiasť žalobkyňu do takej miery, že by si ani nemohla uvedomiť právne následky jednotlivých úkonov. Upozornila na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS. Čl. 6 Smernice 93/13/EHS, je kogentným ustanovením - Súdny dvor EÚ to judikoval napr. v rozsudkoch ASTURCOM, MOSTAZA CLARO - ktoré požaduje, aby spotrebiteľa nezaväzovala zmluva ako celok v kontexte ochrany spotrebiteľa pred používaním nekalých zmluvných podmienok. Ako rozhodol Súdny dvor EÚ v prípade C 76/10 Korčkovská proti Pohotovosť s.r.o. v bode 50 uznesenia: „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľa, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej čl. 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku.“ Žalobkyňa je toho názoru, že žalovaný voči nej použil neprijateľné zmluvné podmienky a nečestný postup, a teda porušil ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

10. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne uviedol dňa 26.2.2020, že zmluvy o zriadení záložného práva, na základe ktorých bol začatý výkon záložného práva a to zmlúv zo dňa 28.5.2009 a 12.10.2009, sú absolútne neplatné, pretože tieto boli uzatvorené v zast. advokátom Mgr. Brunom Žlnajom V predmetných splnomocneniach nie sú výslovne určené, na ktoré nehnuteľnosti, čiže nie sú identifikované podľa parcelných čísel, listov vlastníctva a kat. území, sa vzťahujú, teda nie je zrejmé, či sa jedná o konkrétne nehnuteľnosti, resp. o všetky nehnuteľnosti vo vlastníctve dlžníka, teda žalobkyne. Splnomocnenie na právny úkon k nehnuteľnostiam by malo kopírovať samotný predmet zmluvy, t. j. obsahom zmluvy by mali byť tiež tie isté náležitosti, označenie nehnuteľnosti ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu. V tejto súvislosti poukazujeme na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Sp/19/2015 ako aj na uznesenie NS SR 9XECdo/7/2016. Netrvá na výsluchu svedkyne, ktorá uzatvárala zmluvu so žalobkyňou, nakoľko nevie zabezpečiť jej účasť na pojednávaní.

11. Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

12. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Podľa § 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

17. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 151a ods. 1 Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

19. Spornými boli v tomto konaní 4 skutočnosti a to naliehavý právny záujem žaloby, účel uzavretia spotrebiteľských zmlúv, platnosť resp. neplatnosť oboch spotrebiteľských zmlúv a následne záložných zmlúv.

20. Žalobkyňa požiadala žalovaného o úver vo výške 100.000,- Sk (3.319,39 eur) dňa 22.9.2008 a vo výške 10.000,- Sk (331,93 eur) dňa 27.11.2008. Následne bola podpísaná medzi žalobkyňou a žalovaným zmluva o úvere dňa 23.9.2008 na sumu úveru 100.000,- Sk(3.319,39 eur) a dňa 27.11.2008 na sumu úveru 10.000,- Sk (331,93 eur).

21. Súd má zato, že existuje naliehavý právny záujem na určení, aby sa žalovaný nedomáhal výkonu záložného práva, keďže niet pochýb, že predmetom konania je určenie neexistencie záložného práva. Vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na nedomáhaní sa výkonu záložného práva, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013, rozsudok Krajského súd v Košiciach zo dňa 25.7.2019 sp. zn. 2Co/339/2018).

22. Žalobkyňa má naliehavý právny záujem na takomto určení, a to z dôvodu, že záložné právo, ktorého určenia neexistencie sa domáha, je evidované v katastri nehnuteľností a takéto rozhodnutie súdu je spôsobilé tento stav zmeniť a súčasne je spôsobilé odstrániť právnu neistotu ohľadne toho, či žalovaný môže oprávnenne realizovať záložné právo dobrovoľnou dražbou alebo nie.

23. Draženou vecou sú nehnuteľnosti žalobkyne - záložcu a výsledkom dražby je strata týchto nehnuteľností. Pritom pohľadávku bolo možné uspokojiť iným spôsobom nevynímajúc ani súdny proces s následnou exekúciou, vrátane do úvahy prichádzajúcich splátok. Úprava výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou umožňuje veriteľovi výrazným spôsobom zasiahnuť do majetkových práv dlžníka bez súdnej alebo akejkoľvek inej štátnej kontroly. Výkon záložného práva je natoľko závažný inštitút, že súd by bez náležitého zistenia skutkových a právnych okolností nemal odoprieť ochranu tomu, kto sa tejto ochrany domáha. Súd má zato, že pokiaľ by už došlo k začatiu výkonu záložného práva veriteľom formou predaja zálohu na dobrovoľnej dražbe, nie je už možné uložiť veriteľovi resp. i dražiteľovi zdržanie sa výkonu záložného práva, toto nie je možné ani po uskutočnenej dražbe. Po začatí výkonu záložného práva by nebolo možné rovnako záložnému veriteľovi ukladať povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby, resp. zakázať dražiteľovi (dražobnej spoločnosti) uskutočniť dobrovoľnú dražbu na základe zmluvného vzťahu so záložným veriteľom, keďže záložný veriteľ dražbu neuskutočňuje a dražobník túto organizuje v zmysle osobitného zákona.

24. Ak je záložné právo k nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností, ako je tomu v danom prípade a záložný veriteľ (žalovaný) nesúhlasí s výmazom záložného práva, ktoré neexistuje, nepochybne je tým zasiahnuté do vlastníckeho práva vlastníka nehnuteľnosti (žalobcov). V prejednávanej veci žalovaný začal vykonávať kroky na realizáciu záložného práva, napriek spornosti existencie tohto práva z dôvodu absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy. Rozhodnutie súdu o určení, či tu záložné právo je alebo nie je, predstavuje preto spôsobilý právny prostriedok ochrany práv žalobcov ako vlastníkov. Na základe rozhodnutia súdu o určení, že záložné právo k veci neexistuje, možno dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností a definitívne ustáliť, že žalovaný nie je oprávnený na uspokojovanie svojich pohľadávok voči žalobcom z tohto záložného práva a žalobcovia nie sú obmedzovaní záložným právom pri nakladaní s nehnuteľnosťami. Zohľadňujúc vyššie uvedené, žalobkyňa preukázala tak naliehavý právny záujem na určovacej žalobe ako aj neexistenciu záložného práva na nehnuteľnostiach.

25. Súd má zato, že žalobkyňa uzatvárala zmluvy o úvere ako spotrebiteľ. V žiadostiach o úver bolo uvedené číslo živnostenského registra. Žalobkyňa síce mala živnostenské oprávnenie od 1.1.2008 do 8.12.2011 a teda v čase uzavretia oboch zmlúv. Súdu je známe, že žalovaný ako predajca tvrdil v praxi spotrebiteľovi, že keďže je živnostník, nemôže si zobrať spotrebiteľský úver ako fyzická osoba, aj keď peniaze potrebuje na súkromné účely, čo nebola pravda. Predajca tak konal, lebo na podnikateľské úvery sa nevzťahujú zákony o ochrane spotrebiteľa. Týmto má predajca viac možností, ako úver zabezpečiť, väčšiu voľnosť v cene úveru a úver môže vyplatiť aj v hotovosti. Preto je pre predajcu ľahšie poskytnúť podnikateľský úver aj za cenu toho, že z pohľadu nákladov a práv je pre spotrebiteľa v tomto prípade nevýhodnejší. Preverenie príjmu spotrebiteľa pred poskytnutím úveru je povinné zo zákona. Žalovaný ako predajca tak učinil, keďže na druhej strane spotrebiteľskej zmluve je uvedený príjem - žalobkyne - dôchodok a teda prihliadal na žalobkyňu ako spotrebiteľa. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu ČR vo veci sp.zn. I.ÚS 1930/2011 z 10.1.2012, podľa ktorého je porušením práva na spravodlivý proces aj to, ak sa spotrebiteľovi nepriznávajú práva len kvôli držbe živnostenského listu. Žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy so žalovaným si nebola plne vedomá toho, aké dôsledky nastanú v prípade porušenia zmluvných podmienok. Žalobkyňa nepochybne neuzavrela zmluvu ako živnostník, teda samostatne zárobkovo činná osoba, aj keď v zmluve uviedla svoje obchodné meno, sídlo a pridelené identifikačné čísla. V prejednávanej veci úvery, ktoré boli poskytované žalobkyňi slúžili na súkromné účely v ťažkej životnej situácii (krádež, vyhorel jej dom, zomrel manžel atď.) a netýkalo sa jej podnikateľskej činnosti a preto je potrebné posudzovať tento právny vzťah ako vzťah spotrebiteľský, na ktoré je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľa zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ z 27.6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia súdneho dvora vo veci C-76/10 Pohotovosť/Korčakovská). Zároveň v prípade pochybností o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a tak súd skonštatoval, že žalobkyňa uzavrela obe zmluvy o úvere ako spotrebiteľ.

26. Súd má zato, že zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva sú neplatné kvôli neplatnosti splnomocnenia udeleného žalobkyňou Mgr. Brunovi Žlnajovi. Totiž súčasťou zmlúv o úvere je plnomocnenstvo udelené žalobkyňou - spotrebiteľom advokátovi Mgr. Brunovi Žlnajovi na všetky právne úkony vo vzťahu medzi žalobkyňou a treťou osobou - žalovaným. V splnomocnení pritom nie je uvedené na čo konkrétne. Splnomocnenie k nehnuteľnostiam by malo kopírovať samotný predmet zmluvy. Táto formulácia je teda neurčitá a nezrozumiteľná. Žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala možnosť zvoliť si svojho zástupcu. Advokát Mgr. Bruno Žlnaj bol vopred určený žalovaným a preto je pochybnosť či mohol dôsledne obhajovať záujmy spotrebiteľa a preto je neplatné. Advokát spotrebiteľa má hájiť jeho záujmy v súvislosti s návratnosťou úveru do budúcnosti a nie uzatvárať za dlžníka záložnú zmluvu, kde ide o hájenie záujmov tretej strany - žalovaného. V súvislosti so záložnou zmluvou súd dal do pozornosti, že zmluva bola podpísaná za žalobkyňu splnomocnencom, čo je v rozpore s platným právom (§ 5a ods. 4 zákona č. 250/2005 Z. z.), žalovaný aj napriek tomu žiadal o zavkladovanie záložného práva. Dohoda o splnomocnení je podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná.

27. Na základe vyššie uvedeného (i súdnej praxe - rozhodnutia Krajský súd Žilina sp. zn. 7Co/214/2019 zo dňa 27.11.2019, Krajský súd Košice sp. zn. 2Co/339/2018 zo dňa 25.7.2019, Krajský súd Trenčín

sp. zn. 5Co/72/2018 zo dňa 6.6.2018) súd konštatoval neexistenciu záložného vzťahu medzi stranami sporu a žalobe žalobkyne vyhovel.

28. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Žalobkyňa bola v konaní plne procesnou úspešnou stranou sporu, preto jej vznikol nárok na náhradu trov v plnom rozsahu proti neúspešnému žalovanému, o výške ktorých trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia v zhode s § 262 ods.1, 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.